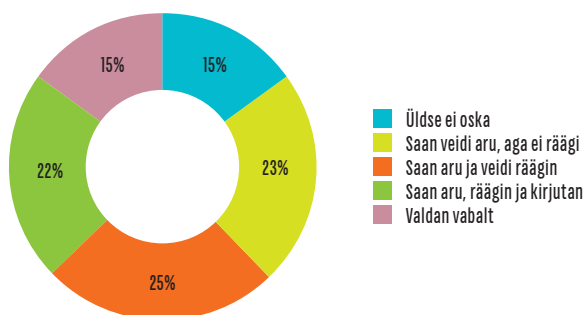

KEELTEOSKUS JA KEELTE PRAKTLINE KASUTAMINE

Eesti teistest rahvustest elanike eesti keele oskus

Eesti teistest rahvustest elanike hulgas on enda hinnangul aktiivse eesti keele oskusega inimesi 37%, passiivse eesti keele oskusega inimesi 48% ning eesti keelt mitte valdavaid inimesi 15%. Võrreldes 2011. aastaga on vähenenud eesti keelt mittevaldavate ja suurenenud aktiivse eesti keele oskusega inimeste osakaal. Kõige enam on teistest rahvustest elanike seas eesti keeles lugeda suutvaid inimesi (58%), järgnevad eestikeelsest suulisest kõnest aru saajad (54%) ja umbes pooled suudavad eesti keeles rahuldavalt suhelda ja kirjutada.

Eesti teistest rahvustest elanike enesehinnangulise eesti keele oskuse tasemed, %

Võrreldes 2011. aastaga on oluliselt suurenenud teistest rahvustest noorte inimeste eesti keele oskus: 15–24 aastaste

seas ulatub aktiivne oskus nüüd 63%-ni (kasv 16%) ja 25–39 aastaste seas 57%-ni (kasv 8%). Keskealiste ja vanemate elanike puhul on toimunud samasugused muutused, ainult kasv on väiksem ja valdavaks on passiivne eesti keele oskus.

Eesti keelt kasutatakse teistest rahvustest elanike poolt arvukamalt suhtlemisel eestlastest õpingu- või töökaaslastega (52%), äri- ja koostööpartneritega (58%) ning huvitegevuse kaaslastega (53%). Samas ei kasuta ka hea eesti keele oskusega teistest rahvustest inimesed alati seda keelt eestlastega suhtlemisel. Ainult umbes üks kolmandik teistest rahvustest elanikest alustab võõra inimesega juttu eesti keeles ja jätkab vene keeles alustatud suhtlemist eesti keeles, kui on näha, et partner vene keelt hästi ei valda. Ligi 60% teistest rahvustest elanikest ei räägi üheski oma eestlasi sisaldavas suhtlemisvõrgustikus arvestataval määral eesti keeles.

Enamik teistest rahvustest Eesti elanikest peab kindlalt vajalikuks venekeelse informatsiooni kättesaadavust ravimite, tervise (80%) ning sotsiaalteenuste ja toetuste (75%) alase teabe valdkonnas, aga samuti riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutuste teabe ning blankettide puhul (65%) ning info kauba koostise ja valmistamise kohta (61%). Teistest rahvustest elanikud on arvestataval määral vastu ainult venekeelsetele teeviitudele ja tänavasiltidele (üle 40%).

Eestlaste vene keele oskus

Enam kui pooltel eestlastest on enda arvates aktiivne vene keele oskus, passiivne vene keele oskus on 45%-l ja vaid 4% eestlastest ei valda üldse vene keelt. Võrreldes 2011. aasta uuringuga on eestlaste vene keele oskus keskmiselt paranenud, suurenenud on vene keelt vabalt valdavate ja vähenenud üldse mitte oskavate eestlaste osakaal. Kõige rohkem on eestlaste hulgas venekeelsest suulisest kõnest aru saajaid (ligi 80%), järgnevad lugemis- ja suhtlemisoskusega eestlased (umbes 70%) ja kõige vähem on vene keeles kirjutada suutvaid eestlasi (50%).

Aktiivne inglise keele oskus on 38%-l eestlastest (üldse ei valda ligi veerand) ja vaid 17%-l teistest rahvustest elanikest (ei valda ligi pooled). Eestlaste hulgas on inglise keele oskus viimase viie aastaga keskmiselt suurenenud, teistest rahvustest elanike seas aga samaks jäänud.

Vene keelt läheb oma tööga seoses vaja kahel kolmandikul (töötavatest peaaegu kõigil), eesti keelt ligi pooltel (töötavatest 70%-l) ja inglise keelt 22%-l (töötavatest 32%-l) Eesti teistest rahvustest elanikel. Vajadus eesti keele järele on töötavate teistest rahvustest inimeste seas võrreldes 2010. aastaga mõnevõrra vähenenud, vajadus inglise keele järele aga kasvanud. Vabal ajal läheb vene keelt vaja kõigil, eesti keelt 44%-l ja inglise keelt 13%-l teistest rahvustest elanikest. Viie aastaga on kasvanud eesti keele oskuse vajadus vaba aja suhtlemises.

Eesti elanike hoiakud eesti keele oskuse ja kasutamise suhtes, % (Integratsiooni monitoriing 2008 ja 2015)

	Eestlased		Teised rahvused	
	2008	2015	2008	2015
Kui venelane oskab eesti keelt suurendab see eelkõige vastastikust usaldust eestlastega	53	75	29	63
Kui inimene oskab eesti keelt, pole mingit vahet, oled eestlane või mitte	60	74	24	55
Eesti keelt on vaja mitte-eestlastel osata eelkõige selleks, et saada head töökohta	59	63	80	58
Kui oled hea spetsialist või omad tutvusi, saab hea töökohta ka eesti keelt oskamata	28	36	38	42
Eesti keelt on vaja osata eelkõige selleks, et saada Eesti kodakondsus	44	44	36	36
Vene keele tähtsus Eestis tõuseb tulevikus	10	20	42	28
On normaalne, kui Eesti venelane ja eestlane räägivad omavahel inglise keeles	7	18	14	29
Ainult vene keeles suheldes ei teki inimesel Eestis mingeid probleeme	5	6	9	15
Eesti keelt pole perspektiivne õppida	5	4	12	9
Eesti keele oskus peaks Eestis olema kohustuslik, keeleoskust tuleks mitte-eestlastelt rangelt nõuda	54	43	4	12

Aktiivne eesti keele oskus on ligi 60% tööl ja kahel kolmandikul vabal ajal eesti keelt vajavatest teistest rahvustest inimestel, inglise keele aktiivne oskus pooltel seda vajavatest teistest rahvustest inimestest.

Umbes 60% kõigist uuringus osalejatest leiab, et eesti keele oskus on teistest rahvustest elanikele vajalik hea töökohta saamiseks. Samas on ligi 40% seisukohal, et hea spetsialist või tutvusi omav inimene saab töökohta ka ilma eesti keele oskusega. Väitega, et eesti keele oskus suurendab vastastikust usaldust eestlaste ja venelaste vahel on nõus kolmveerand eestlastest ja ligi 2/3 teiste rahvuste esindajatest. Sealjuures on eestlaste seas nõusolijate osakaal kasvanud 2008. aastaga võrreldes 20% ja teiste rahvuste seas enam kui kaks korda.

Vene keelt läheb tööl vaja umbes 40%-l eestlastest (töölkäivatest tööl 60%-l), vabal ajal aga ligi 45%-l eestlastest. Inglise keelt vajab tööl 31% (töölkäivatest 46%), vabal ajal 22% eestlastest. Vene keelt vajajate hulk on 2010. aastaga võrreldes veidi kasvanud, inglise keele vajadus tööl on samuti suurenenud.

Ligi 20% on eestlaste ja ligi 30% teistest rahvustest elanike seas neid, kes peavad võimalikuks vene keele tähtsuse tõusu tulevikus. Sama palju on ka neid, kes peavad normaalseks inglisekeelset suhtlemist eestlaste ja venelaste vahel.

Vene keele vajadus tööl on suurem Virumaa eestlastel, vaba aja suhtlemises aga nii Virumaa kui ka Tallinna eestlastel (siiski vajab ka muudes Eesti piirkondades vene keelt vabal ajal 40% eestlastest).

Eestlaste vene keele oskus on suurem 40-aastaste ja vanemate inimeste seas, alla 40-aastaste eestlaste vene keele oskus on oluliselt madalam. Võrreldes 2011. aasta tasemega on noorte eestlaste vene keele oskuse tase siiski mõnevõrra kasvanud.

Eesti kodakondsust omavate teistest rahvustest elanike seas omab aktiivset eesti keele oskust 61%, passiivne eesti keele oskus on 36%-l ja üldse ei oska enda hinnangul eesti keelt 3%.